

Εργαστήρια Επιμόρφωσης του Προσωπικού του Σχολείου

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

This project has been funded with support from the European Commission. This website reflects the views of the partners, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Εισαγωγή για τον εκπαιδευτή του προσωπικού

Εάν διαβάζετε το παρόν έγγραφο, υποθέτουμε ότι θα θέλατε να επιμορφώσετε τα μέλη του προσωπικού ενός σχολείου στην προώθηση της φιλιαναγνωσίας. Τα επιμορφωτικά εργαστήρια Lifelong Readers έχουν σχεδιαστεί για να σας βοηθήσουν να το κάνετε αυτό. Η γενική ιδέα είναι να πραγματοποιείται μια σειρά από τρία εργαστήρια με όλα τα μέλη του προσωπικού, στις εγκαταστάσεις του σχολείου και σε εργάσιμο χρόνο (το 2ο εργαστήριο θα μπορούσε να διεξαχθεί online). Τα εργαστήρια αυτά θα οδηγήσουν στο σχεδιασμό, συγγραφή και εφαρμογή ενός **σχεδίου προώθησης της φιλιαναγνωσίας** για το σύνολο της σχολικής μονάδας. Η έρευνα δείχνει ότι οι εκπαιδευτικοί ασχολούνται περισσότερο με την επιμόρφωσή τους όταν βλέπουν την πρακτικότητα σε αυτή και ξέρουν ότι θα οδηγήσει σε κάτι χρήσιμο για την διδακτική τους πράξη και τη μάθηση των μαθητών τους.

Η δια βίου μάθηση συνδέεται άμεσα με τη δια βίου ανάγνωση. Το Lifelong Readers (LiRe) έχει ως στόχο να καθοδηγεί και να παρέχει εργαλεία σε δάσκαλους και διευθυντές σχολείων, αλλά και βιβλιοθηκονόμους, για την ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας σε παιδιά ηλικίας 6-12. Πιο συγκεκριμένα, **το έργο LiRe στοχεύει:**

1. Να πείσει όλους τους εμπλεκόμενους για την ανάγκη να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο και προσπάθεια στην προώθηση της φιλιαναγνωσίας και να τοποθετήσουν την ανάγνωση για ευχαρίστηση στο κέντρο των πολιτικών, προσεγγίσεων και πρακτικών τους.
2. Να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καθοδήγηση, κατάρτιση, καθώς και μια σειρά από εργαλεία για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας στο δημοτικό σχολείο.
3. Να δώσει το έναυσμα για αλλαγή, μέσα από την εφαρμογή προγραμμάτων προώθησης της φιλιαναγνωσίας σε σχολεία σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, η ομάδα LiRe έχει δημιουργήσει ένα πλαίσιο προώθησης της φιλαναγνωσίας σε επίπεδο ολόκληρης σχολικής μονάδας, το οποίο αποτελείται από:

- 1.** Συνοπτική περιγραφή επιτυχημένων προγραμμάτων προώθησης της φιλαναγνωσίας.
- 2.** Αρχές, στρατηγικές και προσεγγίσεις για την προώθηση της χαράς της ανάγνωσης, τη δημιουργία αναγνωστικών κοινοτήτων, και την ενίσχυση της φιλαναγνωστικής κουλτούρας.
- 3.** Εκτενή συλλογή δραστηριοτήτων για την προώθηση της φιλαναγνωσίας.
- 4.** Κατάλογο με σχετικές πηγές.
- 5.** Εργαλεία αξιολόγησης των αναγνωστικών συνηθειών των παιδιών, καθώς και των πρακτικών του σχολείου για προώθηση της φιλαναγνωσίας.

Όλα τα παραπάνω είναι σε ανοιχτή πρόσβαση στην ιστοσελίδα του έργου (www.lifelongreaders.org) και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επιμόρφωση του προσωπικού.

Η λογική πίσω από τον σχεδιασμό των εργαστηρίων είναι αρκετά απλή, δεδομένου ότι υποστηρίζει την ακόλουθη απλή διαδικασία:

- 1.** Εισαγωγή του προσωπικού στο πλαίσιο του LiRe και δέσμευσή τους στην προσπάθεια για προώθηση της φιλαναγνωσίας.
- 2.** Εξερεύνηση αποτελεσματικών αρχών και πρακτικών προώθησης της φιλαναγνωσίας και εξοικείωση με ποιοτικά παιδικά βιβλία.
- 3.** Αυτοαξιολόγηση σχετικά με το που αυτοί και οι μαθητές τους βρίσκονται όσον αφορά στην προώθηση της φιλαναγνωσίας και τις αναγνωστικές συνήθειες.
- 4.** Προσδιορισμός των αναγκών και στόχων του σχολείου.
- 5.** Συλλογική προσπάθειά για σχεδιασμό και εφαρμογή ενός σχεδίου δράσης για προώθηση της φιλαναγνωσίας σε επίπεδο ολόκληρης σχολικής μονάδας.

Στις ακόλουθες σελίδες μπορείτε να βρείτε τη δομή και το περιεχόμενο των τριών προτεινόμενων εργαστηρίων, ενώ σε ξεχωριστό συμπιεσμένο φάκελο βρίσκονται χρήσιμα κείμενα, όπως ερωτηματολόγια και δειγματικό πλάνο.

Εργαστήριο 1

Διάρκεια: 3 ώρες

Στόχοι:

Το προσωπικό του σχολείου αναμένεται

1. Να εξερευνήσει τα χαρακτηριστικά αποτελεσματικών δράσεων και προγραμμάτων προώθησης της φιλιαναγνωσίας.
2. Να εξοικειωθεί με την προσέγγιση και το περιεχόμενο του πλαισίου Lifelong Readers.
3. Να εξετάσει δείγματα σχεδίων και δραστηριοτήτων για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας.
4. Να αρχίσει να σχηματίζει μια αναγνωστική κοινότητα και να εξοικειώνεται με ποικίλα, ποιοτικά παιδικά βιβλία.
5. Να πειστούν για την ανάγκη να σχεδιάσουν το δικό τους Σχέδιο Προώθησης της Φιλιαναγνωσίας.
6. Να συμπληρώσουν και να συζητήσουν το εργαλείο αυτοαξιολόγησης των πρακτικών τους για προώθηση της φιλιαναγνωσίας.
7. Να προσδιορίσουν ανάγκες, να θέσουν στόχους και να αναλύσουν τα αποτελέσματα του εργαλείου αξιολόγησης των αναγνωστικών συνηθειών των παιδιών.

Προετοιμασία για τη συνάντηση:

1. Το σχολείο ορίζει συντονιστική ομάδα και διευθετεί ξεχωριστή συνάντηση μεταξύ της ομάδας και του εκπαιδευτή.
2. Τα μέλη του προσωπικού καλούνται να μελετήσουν πληροφορίες και καλές πρακτικές για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας πριν από τη συνάντηση (στην ιστοσελίδα www.lifelongreaders.org).
3. Τα μέλη του προσωπικού καλούνται επίσης να συμπληρώσουν εκ των προτέρων το εργαλείο αυτοαξιολόγησης για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας στο σχολείο (βλ. ξεχωριστό συμπιεσμένο φάκελο) και να το δώσουν στη συντονιστική ομάδα.
4. Τα αποτελέσματα τροφοδοτούνται σε πίνακα Excel. Ο εκπαιδευτής συνεργάζεται με τη συντονιστική ομάδα, για να μελετήσουν τα

αποτελέσματα, να εξάγουν συμπεράσματα και να καθορίσουν θέματα προς συζήτηση.

Δραστηριότητες:

1. Ο εκπαιδευτής ζητά από το προσωπικό του σχολείου να πάρει 5' για να σημειώσει απαντήσεις στις ακόλουθες ερωτήσεις: «Τι / Πότε / Πού / Γιατί διαβάζετε;» Ακολουθεί συζήτηση σχετικά με την ανάγνωση για ευχαρίστηση και το «ασυμβίβαστο» μεταξύ της σχολικής εκπαίδευσης και απόλαυσης.
2. Στη συνέχεια, μέλη του προσωπικού μιλούν για τις εμπειρίες τους στην προώθηση της φιλιαναγνωσίας, παραθέτοντας τα συμπεράσματα στα οποία έφτασαν μέσα από αυτές τις εμπειρίες. Ακολουθεί συζήτηση.
3. Ο εκπαιδευτής κάνει μια δεκαπεντάλεπτη παρουσίαση για το έργο Lifelong Readers και τη σημασία της προώθησης της ανάγνωσης για ευχαρίστηση σε όλες τις τάξεις του σχολείου. Επίσης, επεξηγεί στα μέλη του προσωπικού ότι μια σειρά από εργαστήρια θα τους βοηθήσουν να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν ένα πλάνο για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας σε ολόκληρη τη σχολική μονάδα.
4. Τότε τα μέλη του προσωπικού καταγράφουν δηλώσεις σχετικές με τα ακόλουθα θέματα: «Τι κάνουν οι δάσκαλοι/βιβλιοθηκάριοι που προωθούν αποτελεσματικά τη φιλιαναγνωσία;» «Όταν εισήλθες σε σχολείο/τάξη/βιβλιοθήκη που προωθεί αποτελεσματικά τη φιλιαναγνωσία, τι βλέπεις, αισθάνεσαι, ακούς;» Τα μέλη του προσωπικού συζητούν τις απαντήσεις τους σε ομάδες των 2-3 και στη συνέχεια ανακοινώνουν συμπεράσματα.
5. Ακολουθεί μια ομαδική συζήτηση γύρω από τα θέματα: «Τι κάνει αποτελεσματικό ένα πρόγραμμα ή μια δράση προώθησης της φιλιαναγνωσίας;» "Ποια αποτελέσματα θα περιμένουμε να πάρουμε όταν θέσουμε σε εφαρμογή ένα τέτοιο πρόγραμμα;» Εισάγονται στη συζήτηση η υφιστάμενη γνώση και κατευθυντήριες γραμμές που καταγράφονται στο LiRe. Επίσης, τα μέλη του προσωπικού παροτρύνονται να αναφέρουν παραδείγματα καλών πρακτικών που έχουν δει στην ιστοσελίδα, τα οποία προβάλλονται επίσης σε μια οθόνη.
6. Μετά από αυτή τη συζήτηση, θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί, μια εκπαιδευτική βόλτα στις εγκαταστάσεις του σχολείου (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, διάδρομοι, αίθουσα υποδοχής, κλπ.) ώστε να ρίξουν μια ματιά στο πώς η ανάγνωση προωθείται σε διάφορους σχολικούς χώρους/ τάξεις / ηλικίες κλπ.
7. Έπειτα, ο εκπαιδευτής ρωτά μια γενική ερώτηση «Σε ποιο σημείο βρίσκεται το σχολείο σας όσον αφορά στην προώθηση της φιλιαναγνωσίας;»
8. Ο εκπαιδευτής ή/ και η συντονιστική ομάδα παρουσιάζουν τα αποτελέσματα του εργαλείου για την αυτοαξιολόγηση των πρακτικών προώθησης της φιλιαναγνωσίας και συντονίζουν μια συζήτηση, η οποία οδηγεί σε εκτίμηση των αναγκών και μια αρχική συμφωνία για τους στόχους που θα τεθούν.

Ωστόσο, επεξηγούν ότι τελικοί στόχοι θα τεθούν μετά από την αξιολόγηση των αναγνωστικών συνηθειών των παιδιών.

- 9.** Ο εκπαιδευτής ή/ και η συντονιστική ομάδα εισαγάγουν το εργαλείο για την αξιολόγηση των αναγνωστικών συνηθειών (βλ. ξεχωριστό συμπιεσμένο φάκελο) και συμφωνούν με το προσωπικό τον τρόπο με τον οποίο θα χορηγηθεί στους μαθητές. Τα δεδομένα θα πρέπει να μαζευτούν πριν από το 2^ο εργαστήριο.
- 10.** Επίσης, τα μέλη του προσωπικού συμφωνούν να πάρουν βιβλιοπροτάσεις από μαθητές του σχολείου, να διαβάσουν κάποια και να παρουσιάσουν ένα στην επόμενη συνάντηση. Διανέμεται έντυπο με οδηγίες για μια επιτυχημένη βιβλιοπαρουσίαση/ «βιβλιοκουβέντα» (βλ. ξεχωριστό συμπιεσμένο φάκελο).

Εργαστήριο 2

[Αυτό το εργαστήριο μπορεί να γίνει διαδικτυακά, μέσω μιας κατάλληλης πλατφόρμας]

Διάρκεια: 3 ώρες

Στόχοι:

Το προσωπικό του σχολείου αναμένεται

1. Να αλληλεπιδράσει και να εξοικειωθεί με ποιοτικά παιδικά βιβλία.
2. Να συζητήσει και αναλύσει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των αναγνωστικών συνηθειών.
3. Να συμφωνήσει για τους τελικούς στόχους που θα επιδιωχθούν μέσω του σχεδίου προώθησης της φιλιαναγνωσίας.
4. Να εξετάσει ένα δείγμα πλάνου φιλιαναγνωσίας.
5. Να προτείνουν δράσεις προώθησης της φιλιαναγνωσίας που έχουν επιλέξει και να εξηγήσουν γιατί.
6. Να συμφωνήσουν σε γενικές γραμμές για το τι θα ήθελαν να εφαρμόσουν στο σχολείο τους.

Δραστηριότητες:

1. Οι προτεινόμενοι τίτλοι / συνθήματα για την πρωτοβουλία συζητούνται και τα μέλη του προσωπικού συμφωνούν σχετικά με αυτά που πρέπει να χρησιμοποιηθούν.
2. Μέλη του προσωπικού του σχολείου παρουσιάζουν και συζητούν τα παιδικά βιβλία που έχουν διαβάσει (είτε διαδικτυακά είτε πρόσωπο με πρόσωπο). Ανάλογα με τις προτιμήσεις τους, μπορούν επίσης να συμφωνήσουν να σχηματίσουν αναγνωστικές λέσχες που μπορεί να πραγματοποιούνται είτε στο σχολείο είτε σε άλλους άτυπους χώρους το απόγευμα.
3. Παρουσιάζονται τα σχόλια του εκπαιδευτή για τα βιβλία και επίσης ο εκπαιδευτής προτείνει ποιοτικά παιδικά βιβλία από διάφορα είδη και κατηγορίες. Ακολουθεί συζήτηση.
4. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των αναγνωστικών συνηθειών συζητούνται (διαδικτυακά ή μη). Με βάση αυτή τη συζήτηση και τα συμπεράσματα του εργαστηρίου 1, τα μέλη του προσωπικού του σχολείου συμφωνούν για τους τελικούς στόχους που επιδιώκονται μέσω του σχεδίου προώθησης της φιλιαναγνωσίας του σχολείου.

5. Τα μέλη του προσωπικού δίνουν ανατροφοδότηση ο ένας στον άλλο για τις δράσεις του LiRe που τους αρέσουν περισσότερο και δικαιολογούν τις απόψεις τους. Συζήτηση: "Τι θα ήθελαν να εφαρμόσουν στο σχολείο τους;"
6. Στη συνέχεια μελετούν και συζητούν σε ομάδες ένα δειγματικό σχέδιο δράσης και ένα σχετικό πίνακα προς συμπλήρωση (βλ. ξεχωριστό συμπιεσμένο φάκελο).
7. Ο υπεύθυνος γραμματισμού δεσμεύεται να δημιουργήσει ένα προσχέδιο του ΠΛΑΝΟΥ προώθησης της φιλιαναγνωσίας (χωρίς λεπτομέρειες, απλώς δίνεται περιγραφή του περιεχόμενου - το εργαστήριο 3 θα επικεντρωθεί κυρίως σε θέματα οργάνωσης, διαχείρισης και υλοποίησης).
8. Το προσωπικό του σχολείου συμφωνεί να μελετήσει το αρχικό πλάνο και να προτείνει βελτιώσεις πριν από την 3η συνεδρίαση. Συμφωνεί επίσης να επισκεφθεί μια βιβλιοθήκη ή βιβλιοπωλείο πριν από το 3ο εργαστήριο, προκειμένου να επιλέξει ένα συναρπαστικό παιδικό βιβλίο που θα παρουσιάσει στο υπόλοιπο προσωπικό.

Εργαστήριο 3

Διάρκεια: 3 ώρες

Στόχοι:

Το προσωπικό του σχολείου αναμένεται

1. Να οριστικοποιήσει το σχέδιο προώθησης της φιλιαναγνωσίας.
2. Να καθορίσει τους διάφορους ρόλους και ευθύνες.
3. Να συζητήσει πιθανές προκλήσεις.
4. Να συμφωνήσει για πηγές, χρονοδιάγραμμα, δείκτες επιτυχίας, κ.λπ.

Δραστηριότητες:

1. Στην τελική συνάντηση, οι συμμετέχοντες παράγουν την τελική έκδοση του προγράμματος προώθησης της φιλιαναγνωσίας για το σχολείο τους.
2. Μέλη του προσωπικού παρουσιάζουν στο υπόλοιπο προσωπικό ένα συναρπαστικό παιδικό βιβλίο που έχουν επιλέξει κατά την επίσκεψή στους σε μια βιβλιοθήκη ή ένα βιβλιοπωλείο.
3. Η συντονιστική ομάδα παρουσιάζει το αναθεωρημένο περιεχόμενο του σχεδίου (βασισμένο στις προτάσεις που έχουν κατατεθεί από τα μέλη του προσωπικού). Μετά από συζήτηση, το περιεχόμενο οριστικοποιείται.
4. Ομάδες μελών του προσωπικού αναλαμβάνουν την ευθύνη για συγκεκριμένα τμήματα του σχεδίου (δηλαδή για συγκεκριμένες ενέργειες, δραστηριότητες, εκδηλώσεις).
5. Τα μέλη του προσωπικού εργάζονται σε ομάδες, προκειμένου να οργανώσουν τα τμήματα του σχεδίου που έχουν αναλάβει. Επισημαίνονται και συζητούνται ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις πηγές, το χρόνο και τη διαχείριση του προσωπικού.
6. Τα ακόλουθα συμφωνούνται για κάθε δράση/δραστηριότητα του σχεδίου:
 - Στόχος/οι για κάθε δράση/ δραστηριότητα
 - Απαιτούμενη δράση
 - Χρονικό πλαίσιο και περίοδος ενδιάμεσης επανεξέτασης
 - Πηγές
 - Κριτήρια επιτυχίας
 - Υπεύθυνο/α μέλος/η του προσωπικού
7. Οι ομάδες παρουσιάζουν τις σκέψεις τους και αλληλεπιδρούν για να οριστικοποιήσουν τις ημερομηνίες και τις λεπτομέρειες εφαρμογής.
8. Συμφωνείται ο τρόπος με τον οποίο η όλη προσπάθεια θα παρακολουθείται και θα αξιολογείται.